

Nationale Week Zonder Vlees misleidt publiek

Van 9 tot en met 15 maart vond de derde editie plaats van de Nationale Week Zonder Vlees. Dit jaar met 31.933 deelnemers, aldus de organisatie. Op de website worden de hoeveelheden bespaarde CO₂-uitstoot, water en vlees pontificaal in beeld gebracht. De Week Zonder Vlees blijkt het publiek echter te bedotten.

Wat is er mis?

Wanneer je als volwassene in de Nationale Week Zonder Vlees geen vlees eet, bespaar je: 130 liter water, 76 kilometer autorijden en 770 gram dierenvlees', propageert de deelnemersinformatie op de website.

De organisatie van dit event, dat dit jaar voor de derde keer plaatsvond, baseert zich tegenwoordig op een onderzoek van bureau Blonk Consultants (Bron: Verantwoording campagne Nationale Week Zonder Vlees 2019), nadat er in 2018 kritiek kwam op de veronderstelde besparingen (zie tabel 1).

Blonk maakte twee doorrekenin-

gen: één voor het achterwege laten van het vlees bij de maaltijden, zonder het vlees te compenseren met alternatieve producten. Een tweede doorrekening betreft die waarin het vlees wel wordt vervangen door alternatieven.

WEL OF GEEN VLEESVERVANGERS?

Tijdens de Nationale Week Zonder Vlees wordt één week geen vlees gegeten. Blonk Consultants is door de organisatie gevraagd te berekenen wat de besparing is per persoon in CO₂eq (bijdrage aan het klimaat) en watergebruik. De gemiddelde consumptie van vlees betreft 110 gram

per dag, oftewel 770 gram per week. Dit cijfer komt uit de meest recente Voedsel Consumptie Peiling. Deze 110 gram bestaat gemiddeld uit: 29 gram rundvlees, 55 gram varkensvlees en 26 gram kip. De productie van deze hoeveelheid vlees gaat gepaard met een uitstoot van 13,3 kilo CO₂-eq aan broeikasgassen; dit staat gelijk aan 75,9 km rijden met een gemiddelde auto. Op waterverbruik wordt 130,3 liter bespaard, aldus Blonk Consultants.

'Het is waarschijnlijk dat het vlees door de consument vervangen gaat worden door alternatieve producten. In dat geval is de besparing per

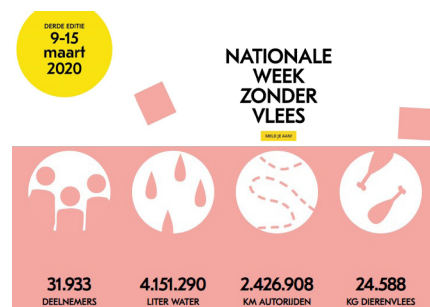
In de jaarlijkse editie van de Week Zonder Vlees staat zeven dagen lang geen vlees op het menu.

Fotocredit: EU

persoon minder groot', schrijft Blonk in zijn rapport. Wat betreft klimaatverandering wordt er dan 10,2 kg CO₂eq bespaard, oftewel 58,1 km met een gemiddelde auto. En wat betreft watergebruik is er geen sprake van een besparing, maar juist van een toename van 142,3 liter water. Dat laatste heeft met name te maken met het hoge waterverbruik van sommige vleesvervangers, zoals noten. Blonk is in zijn berekeningen uitgegaan van de alternatieve producten die het Voedingscentrum adviseert voor vegetariërs en flexitariërs. Dit centrum adviseert 100 gram vlees te vervangen door twee eieren, of 100 gram vleesvervanger, of 100 gram tofu, of 135 gram peulvruchten, of 25 gram noten.

MANIPULEREN MET CIJFERS

In de eerste editie van 2018 adviseerde de organisatie met mega-voordelen van een week zonder vlees. De organisatie mikte op 25.000 deelnemers (het werden er 3.388). Deze deelnemers zouden samen '661 zwembaden' aan water besparen en '10 savanne olifanten van 5.750

Op de website van de Nationale Week Zonder Vlees worden de besparingen breed uitgemeten. De organisatie vertelt er niet bij dat dit de cijfers zijn waarbij de vleesproducten NIET worden vervangen door een alternatief.

kilo per stuk' aan vlees. Per persoon zou het gaan om een besparing aan water van '7 maanden douchen' en een besparing van dierenvlees van 2,3 kilo. Deze overdreven getallen bleken te leiden tot veel kritiek, daarop werden de voordelen in de editie van 2019 gematigd. De editie van 2020 trok volgens de organisatie 31.933 deelnemers. Samen zouden zij 4.151.290 liter water hebben bespaard, 2.426.908 autokilometers aan CO₂eq en 24.588 kilo dierenvlees (zie tabel 1 voor de besparingen per persoon). ■

Tabel 1. De besparingen volgens de organisatie van de Nationale Week Zonder Vlees in 2018, 2019/2020 en het juiste cijfer volgens STAF en Blonk Consultants.

	Editie 2018 (per persoon)	Edities 2019 en 2020 (per persoon)	Het juiste cijfer volgens STAF en Blonk Consultants.
Aantal liter water bespaard	11.900 liter	130,3 liter	Toename 142,3 liter (dus geen besparing)
Aantal kilometer autorijden / CO ₂ bespaard	114 km	13,3 kg CO ₂ eq (75,9 km)	10,2 kg CO ₂ eq (58 km)
Aantal kilo dierenvlees bespaard	2.300 gram	770 gram	770 gram

Reactie organisatie

De organisatie gaat uit van de cijfers waarbij het vlees achterwege wordt gelaten, en niet wordt vervangen door een alternatief. De organisatie wordt om een reactie gevraagd, waarom zij ervan uitgaan dat deelnemers het vlees niet zullen compenseren in deze week. Wordt de Nationale Week Zonder Vlees tegelijkertijd benut om mensen op dieet te zetten zodat zij overgewicht kwijtraken?

“Omdat het voor iedere deelnemer zal verschillen welk alternatief zij zullen kiezen, is er geen eenduidig cijfer. We hebben er daarom voor gekozen om een eenduidig

cijfer te communiceren: het cijfer zonder alternatieven. Op die manier is de communicatie zo helder mogelijk voor iedereen. In het Blonk-rapport zijn vervolgens de details te lezen per alternatief. Daar kunnen deelnemers zich desgewenst in verdiepen, op basis van hun eigen keuze”, aldus het organisatie-team. Met andere woorden: de deelnemers moeten zelf op zoek naar de juiste informatie, op basis van hun eigen consumptiepatroon. Zij kunnen niet zonder meer afgaan op de breed geventileerde besparingen van de organisatie zelf (zie screenshot website). Dit is misleiding.